

Frederic Peemans Jack Julicher
Member ESG Committee CIO
UBP ASR Nederland

VOORZITTER: Jaap van Dam, PGM
DEELNEMERS: Jack Julicher, ASR Nederland
Claudia Kruse, APG
Frederic Peemans, UBP
Mary Pieterse-Bloem, ABN AMRO

Deze paneldiscussie is tot stand gekomen in samenwerking met UBP.

DUIDELIJK ZIJN OVER WAT JE MEET

Door Hans Amesz

Aan het einde van het Seminar Designing Investment Policy on ESG and Impact Investing dat Financial Investigator op 21 mei organiseerde, vond de paneldiscussie 'Talk is Cheap: what can investors do?' plaats. Niemand kan meer om ESG en Impact Investing heen, maar hoe verwerk je deze onderwerpen in je beleggingsbeleid? Hoe meet je de impact op de SDGs en welke initiatieven zijn het meest efficiënt en effectief? Deze vragen kwamen tijdens de paneldiscussie aan bod.

Wat is de impact van uw beleggingsbeleid op de SDGs (Sustainable Development Goals) en hoe meet u deze impact?

Claudia Kruse: 'De SDGs maken deel uit van het strategisch beleggingsbeleid van onze pensioenfondsklanten. In 2020 wil ABP 58 miljard euro hebben geïnvesteerd in SDGs, wat een verdubbeling is ten opzichte van 2015. Wat het betekent om in SDGs te beleggen, is een nieuw terrein. Het ontbrak in de markt aan voldoende informatie en adequate meetinstrumenten en daarom hebben we ENTIS opgezet. ENTIS is een team van datawetenschappers met wie wij een op AI (artificial intelligence) gebaseerde tool hebben ontwikkeld om echt diep in onze portefeuille te kunnen boren, om te kunnen vaststellen wat de betekenis van een belegging in SDG-opzicht is.'

Jack Julicher: 'Standaardisatie vinden wij erg belangrijk. Het ontbreekt aan een uniforme meetmethode. We nemen deel aan investeringsplatformen voor hulp bij het ontwikkelen van standaarden om de SDG-impact te meten. Bijvoorbeeld woninghypotheken, onroerend goed, enzovoort. Verder gaat het om focus. Als we het hebben over de impact van ons beleggingsbeleid op de SDGs, is het eerste wat we willen: geen negatieve beïnvloeding. Daarom hebben we een beleid geformuleerd met uitsluitingen. We hebben een aantal SDGs geselecteerd die passen bij onze activiteiten, onder andere klimaatverandering, betaalbare medicijnen, toegankelijke geneeskunde en arbeidsbescherming. Verder hanteren we zowel een bottom-up als top-down benadering. Samen met een aantal pensioenfondsen zijn we bijvoorbeeld begonnen met het ontwikkelen van economische scenario's om de veerkracht van onze portefeuille ten aanzien van klimaatverandering te onderzoeken.'

Mary Pieterse-Bloem: 'Het is onze verantwoordelijkheid om te weten wat er met het geld gebeurt dat onze klanten via een beleggingsrekening investeren, en waar we impact creëren. Vorig jaar hebben we, nadat al veel andere zaken waren uitgesloten, besloten om ook tabak uit onze portefeuilles te weren. Opvallend was dat we twee dagen nadat we deze beslissing hadden genomen, een brief van een grote vermogensbeheerder kregen waarin stond dat zij ook hadden besloten tabaksproducenten uit te sluiten. Misschien is dat toeval, maar waarschijnlijk niet. Je kunt op dit soort zaken invloed uitoefenen, vooral als je een grotere speler bent. Ik voel dat wij impact hebben omdat onze klanten, via rapportering, direct geconfronteerd worden met de beleggingen die wij over de hele linie doen. Men weet waar wij intensief mee bezig zijn: ESG, SRI, SDGs, impactinvesting. We proberen voorop te lopen, maar moeten uiteraard wel realistisch zijn. We kunnen niet zomaar helemaal donkergroen zijn.'

Hoe kan ESG efficiënt en effectief geïmplementeerd worden?

Julicher: 'ESG is van toepassing op alle portefeuilles van de eigen verzekeringsmaatschappijen, maar ook op de portefeuilles van onze externe klanten. Wij richten ons op SDGs die passen bij onze activiteiten. Als gevolg daarvan zijn we begonnen met het meten van de CO₂-voetafdruk van de portefeuille, waarvoor we een niet-financiële doelstelling hebben vastgesteld: in 2021 willen we voor 95 procent van ons beheerd vermogen de CO₂-voetafdruk meten. We zitten nu op 85 procent, worstelen met methodologieën, standaardisatie, enzovoort, maar we gaan verder. Ik heb een paar praktische adviezen. Zorg ervoor dat ESG-beleid diep in de cultuur van je portfoliomanagers verankerd zit: ze hoeven niet overtuigd te worden, ze moeten erin geloven. Verder helpt het als je beschikt

over gespecialiseerde ESG-teams, die ervaring hebben opgedaan met het managen van duurzame portefeuilles. Ten slotte is het zinvol de ontwikkelingen ten aanzien van ESG te monitoren en je aan te sluiten bij platforms. Wij hebben ons onder andere aangesloten bij de United Nations PRI (principles for responsible investment), PCAF, Climate Action 100+ et cetera. We besteden veel tijd en aandacht aan ESG. In de afgelopen twee jaar is de CO₂-voetafdruk van onze portefeuille bijvoorbeeld afgenomen met 33 procent.'

Frederic Peemans: 'Wij beschikken over een ESG-commissie die al onze beleggingsstrategieën screent. Vervolgens is het de verantwoordelijkheid van elk beleggingsteam om, op basis van gemeenschappelijke uitgangspunten, zijn eigen ESG-integratiecriteria en zijn eigen duurzaam beleggingsbeleid te ontwerpen, in plaats van een voorgeschreven beleggingsuniversum te krijgen. Daarbij zien wij ESG niet als een beperking maar meer als een beleggingskans. Zo behouden we de onafhankelijkheid van onze beleggingsteams en blijven zij volledig verantwoordelijk voor hun beleggingsprocessen, wat volgens ons de meest efficiënte manier is om SDGs te implementeren. Er is meer behoefte aan een holistischere benadering van vermogensbeheer. Dit betekent dat ESG-criteria of ESG-integratie niet alleen iets voor beleggingsteams zal zijn, maar voor het hele overkoepelende niveau van asset management.'

Hoe ga je om met tegenstrijdigheden binnen de SDGs, bijvoorbeeld de spanning tussen klimaatverandering en armoedebestrijding?

Pieterse-Bloem: 'Dat is niet gemakkelijk. Nu we van ESG naar SDGs gaan, worstelt het grootste deel van de vermogensbeheerindustrie hiermee. Er zijn 17 SDGs, dus hebben we veel data nodig, die spelen een zeer belangrijke rol. Je hebt gegevens nodig om alle individuele effecten op de SDGs te kunnen meten maar ook voor de performancerapportage voor klanten. Je moet een kader ontwikkelen waarmee je in het geval van tegenstrijdigheden een soort afweging kunt maken.'

Peemans: 'Eerlijk gezegd denk ik dat we compromissen niet kunnen vermijden. In het specifieke geval van armoede versus klimaat, staat deze vraag bij onderhandelingen centraal. Het is waarschijnlijk dat economische groei gepaard gaat met meer CO₂-uitstoot, maar tegelijk armoedebestrijding in de weg kan staan. Wij kiezen niet de gemakkelijkste weg om belangenverstrengelingen tussen SDGs te vermijden. We pakken ze allemaal samen aan. In onze impactstrategie willen we alle SDGs aanspreken via zes beleggingsteams, waaronder SDG 16: vrede, gerechtigheid en sterke instituties. Het is niet eenvoudig om de juiste manier te vinden om in SDG 16 te investeren, reden waarom wij een deel van onze beheersvergoeding aan goede doelen schenken.'

Kruse: 'Om dilemma's te vermijden, helpt het om duidelijk te zijn over wat je meet. Daarvoor moet je je richten op activiteiten en niet zozeer op gedrag. Ik noem als voorbeeld twee nutsbedrijven die groene obligaties hebben uitgegeven. Het ene bedrijf wilde zijn windparken uitbreiden, het andere streefde naar het iets minder vervuilend maken van zijn

raffinageactiviteiten. Wij hebben gekozen voor het eerste bedrijf, voor het uitbreiden van het windpark. Voor oordeelsvorming is kennis onontbeerlijk. Kijk naar palmolie. Aan de ene kant gaat het om 35 tot 40 procent van de plantaardige olie en draagt het echt bij aan het terugdringen van honger. Aan de ander kant heeft de productie van palmolie een negatief effect op ontbossing. Er is expertise nodig om hierover te kunnen oordelen. Je moet de relevante ontwikkelingen voortdurend analyseren en je inzichten steeds weer actualiseren.'

Wat vindt u van initiatieven als ecolabels, nieuwe benchmarks, taxonomie. Wat is er nodig om de zaken echt te versnellen en gaat de Europese Unie (EU) wat dat betreft de goede kant op?

Kruse: 'Ik ben op dat punt bevooroordeeld als voormalig lid van de betreffende EU-expertgroep. Ik vind dat de EU geprezen moet worden voor de snelheid waarmee zij werkt. Er worden belangrijke stappen gezet. De taxonomie kan ertoe bijdragen dat er meer duidelijkheid in de markt komt. De initiatieven kunnen een grote impuls geven aan duurzame financiering, niet alleen Europees- maar op ook op wereldniveau.'

Julicher: 'Taxonomie in het kader van het EU-plan voor sustainable finance is belangrijk, omdat het een level playing field creëert. De principes van groene obligaties bijvoorbeeld, zorgen voor een level playing field met betrekking tot onder andere uniformiteit, verslaggeving, transparantie en het aannemen van richtlijnen. Ik denk dus dat de financiële sector zich in de goede richting beweegt.'

Wat zou er moeten gebeuren om ervoor te zorgen dat beleggers zich op de lange termijn kunnen concentreren en zich niet langer op de korte termijn hoeven te richten?

Peemans: 'Het antwoord is eenvoudig: de impact van beleggingen meten en dit goed communiceren aan beleggers. Dan weten beleggers precies waar ze aan toe zijn. Om die reden werken we via de investment Leaders Group samen met het Cambridge Institute for Sustainability Leadership, met name voor het ontwikkelen van impactrapportages. We hopen dat dit kan leiden tot een benchmark. Het is belangrijk niet alleen de financiële redenen voor een belegging te kennen, maar zeker ook de impact daarvan.'

Pieterse-Bloem: 'Wij doen veel op het gebied van bewustwording en educatie. Momenteel leiden we bijna duizend bankiers op door hen bijvoorbeeld deskundig te laten praten met klanten over duurzaam beleggen en de impact daarvan.'

Kruse: 'Je moet duidelijk zijn over wat je in de portefeuille wilt opnemen, in plaats van alleen te zeggen waarin je niet wilt beleggen. Wij vinden dat elke belegging moet worden beoordeeld in termen van risico, rendement, kosten en ESG. Dat alles samen creëert een lange termijn focus.'

Julicher: 'Belangrijk is lange termijn niet-financiële doelstellingen te stellen, bijvoorbeeld ten aanzien van het meten van impact. En het tweede is het stellen van doelen voor impact investing.' «

